

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET	
19 MARS 2009	
ARKIVKODE:	536.0
SAKSNR:	200900241-27

Høring - Utkast til lov om pensjonsordning for oppdragstakere i statlige beredskaps- og familiehjem

Det vises til høringsbrev av 30.01.09.

Fylkesmannen i Nordland er enig i at det er viktig med gode og stabile vilkår for fosterhjem og beredskapshjem. Utfordringene tilknyttet rekruttering understreker dette.

En finner imidlertid grunn til å beklage at høringsinstansene ikke har fått anledning til å uttale seg om hvorvidt det bør etableres særlige sosiale rettigheter for de statlige beredskaps- og familiehjem. Innledningsvis vil en derfor kort kommentere noen av de implikasjoner som dette kan innebære.

Gjennom kontakten med kommunene har vi de senere år fått inntrykk av at forventningene til gode økonomiske og sosiale vilkår stadig blir sterkere hos fosterforeldrene. Eksempler på dette har også vært at fosterforeldrene fordrer ekstra utgiftsdekning som skal gå til privat pensjonsordning. Dette gjelder forsterkede fosterhjem hvor en eller begge av fosterforeldrene frikjøpes helt eller delvis. Siden det er mangel på fosterhjem vil kommunene lett komme i en tvangssituasjon i ønsket om å få et plasseringssted for det enkelte barn.

Denne utviklingen tror vi vil forsterkes ved at det nå etableres en egen pensjonsordning for de statlige fosterhjemmene. Kommunene vil komme under et større press og vil sannsynligvis få større utgifter. Det vil også kunne føre til at flere av de kommunale fosterhjemmene ønsker å få statlig avtale. Dette forsterkes av avtaleutkastenes bestemmelser om ferie og fri, kompensasjon ved sykdom, beredskap i akutsituasjoner m.v.

Vi har også fått beskrevet at kommuner som i utgangspunktet ikke trenger familiehjem har fått tilbud om dette fordi Bufetat ikke har ordinære fosterhjem tilgjengelige. Dette er uheldig og kan også bidra til at kommunen må akseptere et unødig dyrt alternativ. Vi har således ikke oversikt over hvilke konsekvenser ordningen vil få for kommunene over tid.

Fylkesmannen i Nordland ønsker også å problematisere et annet forhold som ikke direkte berøres av lovutkastet. Dette gjelder forholdet mellom oppdragsgiver, oppdragstaker og kommune. I utkastene til standardkontrakter framgår det at kommunen og oppdragstaker skal inngå fosterhjemsavtale, og at det skal inngås en egen avtale mellom kommune og oppdragsgiver (punkt 4). Det heter her at oppdragsgiver har ansvar for å avklare eventuell tvil som oppstår om arbeidsfordelingen mellom Bufetat og den kommunale barneverntjenesten. Det er uklart hva som ligger i dette, men Fylkesmannen i Nordland er redd for at dette kan gi grunnlag for konflikter og rolleklarhet idet Bufetat ikke står i noe instruksjonsforhold overfor kommunene. Det framgår også at det er oppdragsgiver som skal vurdere hva som er forsvarlig for barnet i forbindelse med ferie og fri. Kommunen, som har omsorgen for barnet, eller på annen måte er ansvarlig for plasseringen, er ikke nevnt i denne sammenheng. Dette kan gi grunnlag for uklarhet tilknyttet ansvarlinjer.

Til lovforslaget ønsker Fylkesmannen i Nordland å kommentere to forhold:

Tilleggsinntekt:

Utgangspunktet må være at disse avtalene avskjærer mulighetene til annet arbeid i avtaleperioden. Selve oppdragets art og de særlige utfordringer disse hjemmene skal løse, tilsier dette. Likevel er det slik høringsnotatet anfører, visse oppgaver og verv som ikke bør komme til foretrengsel for et oppdrag som dette. Politiske og humanitære verv bør som hovedregel ikke komme i konflikt med ordningen selv om det utbetales honorar.

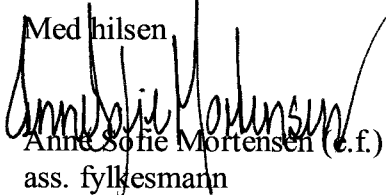
Når det gjelder andre biinntekter vil det være slik at et rimelig omfattende engasjement kan kaste lite av seg, mens annen virksomhet kan være svært inntektsbringende uten å være tidkrevende. Således vil ikke alene en inntektsgrense eller alene en stillingsprosent dekke behovet for å sikre at oppdragstaker benytter det vesentligste av sin tid til omsorgsoppgaven. Fylkesmannen i Nordland foreslår således at en kombinerer stillingsbrøk og kronebeløp. Grunnbeløpet kan være en naturlig inntektsgrense men slik at virksomheten ikke overstiger eksempelvis 20% stilling.

Når det gjelder primærnæringer er dette sannsynligvis mer komplisert fordi dette er vanskeligere å kontrollere. Virksomheten kan gi et godt og kreativt oppvekstmiljø, men vi har også sett eksempler der gårdsdrift og tunge omsorgsoppgaver har blitt vanskelig å kombinere. Det bør således også legges inn skranker her.

Til slutt ønsker Fylkesmannen å reise spørsmål ved aldersgrensen på 70 år.

Beredskapshjemmene og familiehjemmene skal ta imot barn i akutsituasjoner eller barn og unge med spesielle behov. Det vises i høringsnotatet til at dette kan være alternativet til institusjon. I dette perspektivet er Fylkesmannen i Nordland skeptisk til at personer opp til 70 år skal inneha en slik oppgave. Aldersforskjellen mellom barnet og omsorgspersonen vil da kunne være 2-3 generasjoner, noe som ikke kan være heldig. Fylkesmannen i Nordland ber om at dette utredes grundigere og at det innhentes uttalelser fra sakkyndige innenfor dette feltet.

Siden vår uttalelse også berører andre forhold enn selve lovutkastet, sendes det kopi av dette brevet til Barne- og likestillingsdepartementet.

Med hilsen

Anne Sofie Mortensen (e.f.)
ass. fylkesmann

Trond Gården
seksjonsleder

Kopi til:
Barne- og likestillingsdepartementet, Postboks 8036 Dep 0030 Oslo
Barne- og ungdomsavdelingen